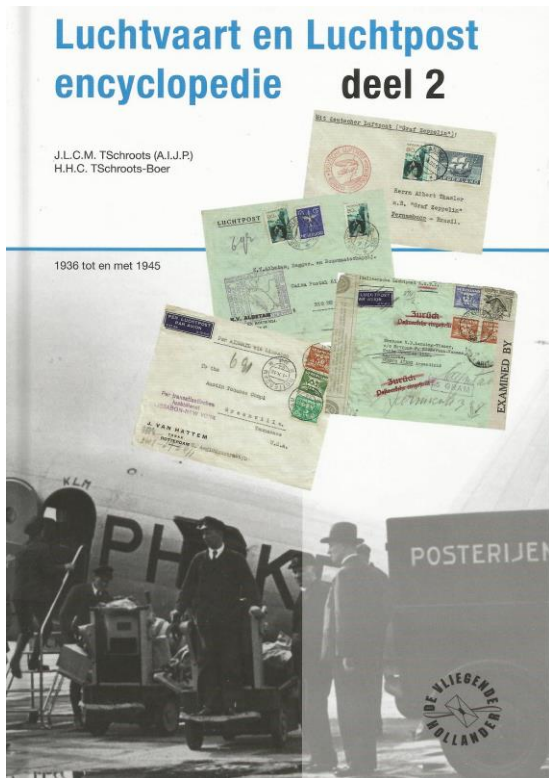

Luchtvaart en Luchtpost encyclopedie - deel 2

Na de publicatie van het 1e deel werd al gesproken over het laten verschijnen van deel 2. Dat hier enige tijd overheen zou gaan was voor iedereen duidelijk. Maar daar is dan eindelijk de lang verwachte opvolger. Behandelde het 1e deel (uitgegeven in 1990) de ontwikkeling van de luchtvaart en luchtpost vanaf het prille begin (denk aan ballonpost) tot en met het jaar 1935, dit deel beschrijft de periode 1936 tot en met 1945. Wetende dat Deel 1 iets minder dan 770 pagina's bevatte zou je kunnen denken dat deel 2 voor die 10 jaar wel met de helft minder kan doen. Deze gedachte vlieger gaat hier echter niet op. De snelle ontwikkeling van de luchtvaart en het profiteren hiervan ten behoeve van het vervoer van post door de lucht leverde zoveel nieuwe maatschappijen, routes en vliegtuigen op dat de informatie hierover eigenlijk niet in een paar bladzijden zijn te vatten.

Dat dit een monniken werk was kunnen we allemaal wel begrijpen en dat dit uiteindelijk zou leiden tot dit werk, daar mogen we beide auteurs dan ook meer dan dankbaar voor zijn.

Minutieus is er gegraven in archieven en gelezen en gezocht naar reeds beschreven details, feiten en feitjes. Niet alleen in allerhande oude en nieuwere publicaties, boeken, bladen en artikelen maar ook in voorschriften, dienstorders, instructies en reglementen van postdiensten, overheden en luchtvaart maatschappijen. De met bloed zweet en tranen opgebouwde kennis is omgezet in een nog net handelbaar boekwerk dat zijn weerga in de luchtpost literatuur niet kent. In ruim 930 badzijden wordt deze kennis in duidelijke en begrijpbare taal aan de lezer aangeboden. Het boek opent met een inleiding waarin uitgelegd wordt hoe het boek "werkt", hoe de opgevoerde tabellen werken en hoe u een specifiek tarief of brief kan opzoeken.

Dan begint het echte werk. Hoofdstuk 1 behandelt de luchtpost vluchten tussen Europa en Zuid Amerika. Onderverdeeld in de Franse, Duitse en Italiaanse diensten. Tevens vinden we per jaar de ontwikkeling van de routes waarop post kon worden meegegeven. Hierna komen Noord Amerika en het verre oosten aan de beurt. Daarna kunnen we per jaar terug vinden aan welke regels die post moest voldoen. Relevante teksten uit nieuwe reglementen en dienstorders worden beschreven evenals teksten uit artikelen die in diverse bladen verschenen. Uiteraard worden ook de tarieven uitgelegd en weergegeven. (Het jaar 1936 bevat alleen al ruim 120 bladzijden) Waar nodig worden aanvullingen op de periode voor 1936 weergegeven.

Meer specifiek kunnen we informatie terug vinden van de KLM vluchten naar onder andere de koloniën, maar ook naar andere bestemmingen en dan niet alleen 1e vluchten of

jubileumvluchten, maar ook de gewone binnen- en buitenlandse vluchten. Om een enkele te noemen: Amsterdam-Rotterdam-Haamstede-Vlissingen; of: New York-Miami-San Juan-Paramaribo-Natal. Ook aan ijsvluchten naar de Waddeneilanden en Urk, Zeppelinvluchten en Katapultvluchten etc. wordt uitgebreid aandacht geschonken. Waar nodig wordt per vlucht enige bijzonderheden vermeld zoals vertragingen door pech of zwaar weer etc. Zelfs wisselingen van de crew vinden we terug.

**De nieuwe luchtverbinding
met Oslo.**

**Noorsche postereien geven
speciaal poststempel.**

Op 1 Juni a.s. wordt de nieuwe luchtlijn Amsterdam—Kristiansand—Oslo geopend, welke door de K.L.M., in samenwerking met de Noorsche luchtvaartmaatschappij, det Norske Luftfartsselskap, zal worden gevlogen. Zoowel uit Amsterdam als uit Oslo vertrekt op dien openingsdag een vliegtuig van het type Douglas DC-2.

De Noorsche postereien hebben besloten om de post, welke van Noorwegen met dit vliegtuig naar Nederland wordt verzonden, van een bijzonderen poststempel te voorzien, zonder dat extra-frankeering noodzakelijk is. Philatelisten in Noorwegen hebben hiervoor groote belangstelling.

Om aan Nederlandsche postzegelverzamelaars op eenvoudige wijze mogelijk te maken, zich een stuk te verschaffen, waarop deze stempel voorkomt, heeft de K.L.M. de volgende regeling gemaakt:

Brieven of briefkaarten, welke men met het eerste vliegtuig, dat van Oslo naar Amsterdam vertrekt, wil meezenden moeten — voorzien van het adres van bestemming en ongefrankeerd — worden opgezonden aan den vertegenwoordiger der K.L.M. te Oslo, den heer W. ten Hooven, p/a Det Norske Luftfartsselskap, Fred Olsen's gade 2, Oslo, echter vergezeld van een internationale antwoordcoupon.

Deze brieven moeten den vertegenwoordiger der K.L.M. te Oslo uiterlijk op 29 Mei hebben bereikt. Hij zal dan zorgdragen voor de frankeering met Noorsche postzegels en voor verzending op 1 Juni d.a.v. naar het adres, dat op de opgezonden enveloppe voorkomt.

Het nieuwe vliegveld van Oslo, waar de Nederlandsche vliegtuigen voortaan een pied à terre hebben, is een der interessantste van Europa — het is met zeer veel moeite en met behulp van groote ladingen dynamiet tot stand gekomen.

De route van Amsterdam naar de Noorsche hoofdstad leidt grootendeels over de Noordzee, van de Waddenellanden rechtstreeks naar de zuid-Noorsche havenstad Kristiansand. Het is zeer zeker een van de belangwekkendste lucht-routen der K.L.M.

Voor ons als Scandinavië verzamelaars kunt u de details van vele routes die van, naar of via Scandinavische steden liepen, opzoeken en tevens checken hoe de tarieven waren.

Om wat routes te noemen: Amsterdam-Hamburg-Kopenhagen-Malmö-Stockholm en later door naar Helsinki, of Norköping-Kopenhagen-Amsterdam. Ook hier uiteraard bijzonderheden zoals de noodlanding op het water van het British-Airways vliegtuig bij Kopenhagen (15-08-1939) of de 1e vlucht Amsterdam-Kristiansand-Oslo en door naar Bergen (01-06-1939) en een gecharterd KLM toestel dat voor het Deense Blad "Billed-Bladet" van Kopenhagen via Amsterdam, Athene, Lydda, Karachi, Bangkok, Batavia, en Koepang naar Sydney vloog en via Bandoeng, Bangkok en Amsterdam weer terug naar Kopenhagen. Deze vlucht duurde 20 dagen (01-02 // 20-02-1939). Ook hier worden de diverse Deense en Zweedse ijsvluchten (Februari 1940 en januari/februari 1941) niet vergeten evenals de diverse Zweedse routes naar bezet en onbezet gebied tijdens de 2e Wereldoorlog. Na de ontwikkelingen in 1944-1945 vinden we korte hoofdstukken die o.a. de "Horse Shoe" route, de "undercover" post(bus)adressen en "aangehouden" post behandelen. Afsluitend krijgen we nog een overzicht van registratietekens van burgervliegtuigen en maatschappijen alsmede een NL/GB/FR/DU woordenlijst, een "eeuwigdurende" kalender waarin vanaf 1901 t/m 1952 opgezocht kan worden op wat voor een dag een bepaalde datum viel. Ook een bronnen en archieven vermelding plus een globaal overzicht van de posttarieven voor het verzenden van post naar het buitenland (die ook als bladwijzer extra is toegevoegd) gevolgd door de inhoudsopgaven van zowel deel 1 als deel 2 ontbreken niet.

De vele overzichtelijk en duidelijk tabellen die door het hele boek terug te vinden zijn, worden afgewisseld met aanvullende informatie en afbeeldingen van ter zake doende covers, vliegtuigen, landkaarten, stempels en formulieren. Deze verluichten niet alleen het geheel maar leveren ook extra informatie op.

Met het verschijnen van dit grandioze boekwerk hebben we na 55 jaar hard werken en afzien een monumentaal naslagwerk ter beschikking gekregen waar wij de beide auteurs dankbaar voor mogen zijn.

Uit Luchtvaart en Luchtpost encyclopedie - deel 2

Blz 1533

aansluitingen:

op werkdagen: van Kopenhagen naar Göteborg (a. 14.10) Oslo (a. 15.40);

dagelijks: van Kopenhagen naar Malmö (a. 13.10);

dagelijks: van Stockholm den volgenden dag naar Turku (a. 11.25)

verzending: *op werkdagen dienst 1621*

dagelijks brief- en pakketpost voor Denemarken, Finland, Noorwegen en Zweden

van 1 April af:

B		B							
P		P							
1600	1750	900				900	1750	1600	
10.45	12.50	14.45	v	Amsterdam-Schiphol	a	12.00	12.00	14.00	
14.40	16.30	18.40	a	Kopenhagen	v	9.15	9.15	11.15	
15.00		18.55	v	Kopenhagen	a	9.00		10.55	
15.15		19.10	a	Malmö	v	8.45		10.40	
15.30			v	Malmö	a			10.25	
17.20			a	Stockholm	v			8.30	

aansluitingen:

dienst 1600:

a. van Stockholm naar Turku (a. 11.25 volgende dag) en Helsinki (a. 12.30 volgende dag);

b. op Zon- en Feestdagen van Malmö per trein naar Oslo (a. 9.00 volgende dag)

verzending:

op werkdagen dienst 900

a. op werkdagen brief- en pakketpost voor Denemarken, Noorwegen en Zweden

Vliegwereld 51/18 januari 1940

Wij vernamen

dat de luchtlijn Oslo-Kopenhagen in verband met het grote aanbod van passagiers en vracht ook gedurende deze wintermaanden wordt gevlogen.

08-04-1940 *Sluiting van de diensten naar Scandinavië wegens Duitse oorlogsdreigingen. Slechts twee dagen na de opening van de dienst op Oslo, moesten alle vluchten naar Scandinavië gestaakt worden.*

Duitse troepen bewegingen in Noord Duitsland en scheepvaart in de Oostzee beloven niet veel goeds.

09-04-1940 *Duitse inval in Denemarken, in twaalf uur tijd de voornaamste delen bezet door schepen en luchtlandingstroepen.*

Ook in Noorwegen worden de havens van Narvik, Trondheim en Bergen bezet en zijn er luchtlandingen bij Oslo, en het bezetten van het vliegveld. Op 10 april al deze plaatsen in handen en na 14 april ook de rest van het land geheel bezet.

Vliegwereld 20/18 juli 1940

Wij vernamen

dat de Deense Luchtvaartmaatschappij zou hebben medegedeeld, dat de dienst op Malmö voorlopig slechts éénmaal per dag zal worden gevlogen.

In mijn opinie is dit tweede deel een must voor niet alleen de luchtpostverzamelaar maar voor elke verzamelaar van poststukken die iets meer wil weten over zijn of haar per vliegtuig vervoerde brieven. Uiteraard is het een perfecte aanvulling op deel 1. Beide boeken zijn bij de Auteurs te verkrijgen. Deel 1 kost 27,50 € en deel 2 kost 55,00 €. Als u beide delen wilt aanschaffen kan dat ook dan betaald u geen 82,50 € maar slechts 75 €. Prijzen zijn exclusief verzendkosten.

Het boek heeft al enkele mooie bekroningen in de wacht gesleept zoals; Goud op de Internationale "Philatelistische Biennale Rossica 2016 Moskou" (20/22-05-2016) te Berlijn, Duitsland en Groot goud + Ereprijs tijdens het "Nationaal Kampioenschap voor Filatelie" (10/12-06-2016) te Roeselare, België.

Auteurs: J.L.C.M. TSchroots & H.H.C. TSchroots-Boer

Taal: Nederlands

Bladzijden: 932

Illustraties: Kleur + Zwart/wit

Hardcover - Gebonden, 24,5 x 17,5 cm.

ISBN: 978-90-818881-1-0

Uitgever: De Vliegende Hollander

Winkelprijs: 55,00 € excl porto

Informatie // Verkrijgbaar bij: J.L.C.M. Tschroots

E-mail: tschroots1@zonnet.nl

Web-site: <http://www.de-vliegende-hollander.com>